

Рапацька Н. В.

студентка III курсу, спеціальність: 028 менеджмент соціокультурної діяльності
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка;
Завідувач сільського клубу с. Моложава, Городнянської ОТГ, Чернігівського району, Чернігівської області.

Науковий керівник – Солдатенко О. І., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мистецьких дисциплін Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФЕСТИВАЛЮ «СЯЙВО РІЗДВА» У ГОРОДНЯНСЬКІЙ ОТГ

Анотація

У статті акцентується увага на сутності фестивалів, їх організації в Україні та аналізується досвід проведення Городнянським будинком культури фестивалю колядок та щедрівок «Сяйво Різдва».

Ключові слова: сільський клуб, Городнянська ОТГ, колядка, щедрівка.

Annotation

ANALYSIS OF THE ORGANIZATION AND HOLDING OF THE FESTIVAL "SHINE OF CHRISTMAS" IN THE HORODNIA UTC

The article focuses on the essence of festivals, their organization in Ukraine and the experience of holding the Horodnia House of Culture festival of carols "Shine of Christmas" is analyzed.

Keywords: village club, Horodnia UTC, carol.

Більшість науковців вважає фестиваль масовим святковим дійством, що включає огляд чи демонстрацію досягнень колективної та індивідуальної творчості в різних галузях людської діяльності: художній, музичній, естрадній, цирковій, кіно мистецькій, науковій, спортивній, виробничій та одним з видів подієвого туристичного ресурсу. Як правило, фестивальним заходам

притаманні елементи демонстрації, змагання за право бути кращими. Саме тому фестивалі являються не тільки показом самодіяльної чи професійної майстерності, а й популяризують найбільш вдалих експериментів в різних сферах нашого суспільства [1].

Кожного року в нашій країні проводиться багато цікавих та різноманітних фестивалів. Фестивальний рух в Україні доволі динамічний, одні фестивалі замінюються іншими, коли проживають свій життєвий цикл. Фестивальні тури в Україні давно набули великої популярності, так як кожен відвідувач таких заходів отримує максимум задоволення від пізнання традицій, звичаїв того куточку країни де проводяться ці масштабні події.

Організація та проведення фестивалів це довга і кропітка робота, що потребує певного алгоритму дій. В першу чергу необхідно сформувати оргкомітет, до якого обов'язково входять працівники державної адміністрації, громадських організацій, спонсори та інші. Потім розроблюється положення фестивалю, що містить: назву; напрям; мету; завдання; порядок, терміни та умови проведення; кількісний та якісний склад учасників; приблизний репертуар; реквізити організаторів.

Велика кількість заходів проводяться не тільки у містах-мільйонниках, а й у невеликих обласних центрах, наприклад ідея створення фестивалю успішно реалізувалася і на Городнянщині.

Фестиваль колядок та щедрівок «Сяйво Різдва» було започатковано у 2018 році з простої колядки, яку почули співробітники відділу культури в сільському клубному закладі села Стівівка Городнянської громади, коли її співала старенька бабуся. Ця колядка є унікальним надбанням народної творчості, що притаманна тільки даному регіону і виконується на специфічному «городнянському діалекті». В ній народ з давніх часів оспівував добробут, врожайність, злагоду і щастя в родині.

Тоді й з'явилося бажання працівників закладу культури зберегти та поширити серед людей національні традиції, автентичне виконання колядок та щедрівок, а також неповторність обрядів та звичаїв «Різдвяних свят». Це

сприяло б популяризації діяльності самобутніх митців народної творчості, колективів художньої самодіяльності, залученню молоді до народних традицій, пісенності, фольклору та збереження нематеріальної культурної спадщини Городнянської ОТГ.

Ось так і народився Різдвяний Фестиваль колядок та щедрівок «Сяйво Різдва», який щороку проводиться відділом культури, сім'ї, молоді та спорту Городнянської міської ради, за підтримки Городнянської міської ради [2; 3].

Він проходить під час Різдвяних свят 13 січня, в місті Городня на сцені комунального закладу «Міський будинок культури» Городнянської міської ради [2].

Фестиваль має свою емблему [4].

Метою фестивалю є відродження народних звичаїв, обрядів та традицій рідного краю, підвищення ролі культурної спадщини у формуванні світогляду підростаючого покоління.

Завданням фестивалю є:

- активізація та популяризація діяльності колективів художньої самодіяльності, самобутніх митців народної творчості;
- залучення молоді, широкого кола громадськості до традицій народної творчості, пісенності, старовинного фольклору, що відображають Різдвяні свята;
- збереження нематеріальної культурної спадщини;
- об'єднання, підтримка та взаємообмін майстрів народної творчості;
- популяризація сучасного підходу до відтворення народних промислів;
- виявлення та підтримка талановитих мешканців;
- виховання у дітей та молоді поваги до національної культури.

У фестивалі «Сяйво Різдва» беруть участь: окремі виконавці; родинні, аматорські та професійні колективи клубних закладів Городнянської ОТГ; осередки народних промислів; майстри традиційного народного та сучасного декоративно-прикладного мистецтва; художники. Вік учасників необмежений.

Роль працівників закладу в організації цього фестивалю полягає в написанні сценарію та підготовці всіх колективів до виступу, а саме:

- прослуховування колективів;
- виготовлення старовинних національних костюмів;
- відтворення старовинного обряду колядування та щедрування.

З кожним роком фестиваль набирає обертів і стає більш масштабнішим. Перший фестиваль у 2019 був експериментом, але його результат приємно вразив всіх організаторів. Прийшло чимало глядачів і сприйняли це свято дуже позитивно. В подальшому фестиваль об'єднав всі населені пункти Городнянської ОТГ. До участі були залучені і дитячі фольклорні колективи, які були створені на базі сільських закладів культури. Збагатився також і репертуар фестивалю, а виступи на сцені стали більш професійними, змістовними та яскравими. В даний час, фестивальний рух у Городнянській ОТГ, шириться і розвивається. Фестиваль стає частиною життя не тільки міста Городня, а і в сільській місцевості громади.

У 2021 р. світова пандемія Covid-19 не дала змоги провести «Сяйво Різдва» в зв'язку з карантинними обмеженнями, але у 2022 році, з дотриманням всіх санітарних вимог, фестиваль колядок та щедрівок відбувся з аншлагом. Атмосфера свята була неймовірна, наповнена гарним настроєм, радістю та доброзичливістю, що передавались від людини до людини, від громади до громади. Справили незабутні враження на всіх присутніх багаті та неповторні традиції українського народу, прадавні звичаї, інсценування вертепу, старовинних господ, що привітно зустрічали колядників, щедрівників, посівників. Більше трьохсот учасників зареєструвалися для участі. Гучні оплески лунали після кожного виступу артистів.

Гарний та веселий настрій подарували глядачам:

- фольклорні колективи:
 - ✓ «Вербиченька» с. Полісся;
 - ✓ «Калинонька» с. Півневщина;
- народний аматорський вокальний ансамбль «Забава»;

- аматорський ансамбль «Городняночка»;
- дитячий колектив КЗ «Городнянська музична школа імені Лідії Кондрашевської»;
- аматори КЗ «Міського будинку культури».
- аматори сільських клубних закладів:
 - ✓ Мощенського;
 - ✓ Солонівського;
 - ✓ Пекурівського;
 - ✓ Конотопського;
 - ✓ Бутівського;
 - ✓ Здрягівського;
 - ✓ Стовпівського;
 - ✓ Дроздовицького;
 - ✓ Політруднянського;
 - ✓ Смичинського;
 - ✓ Старосільського;
 - ✓ Дібрівненського;
 - ✓ Володимирівського;
 - ✓ Деревинського;
 - ✓ Ільмівського;
 - ✓ Переписького.

Колективи були нагороджені грамотами та подяками відділу культури, сім'ї, молоді та спорту Городнянської міської ради.

Під час проведення фестивалю іноді виникають непередбачувані обставини та ускладнення, які обговорюються відразу після заходу, а організатори, роблять певні висновки, для унеможливлення їх повторення у подальшому. Працівники Городнянського Міського будинку культури роблять все для того, щоб фестиваль набрав ще більше обертів та планують запрошувати творчі колективи з інших громад, залучати хореографічні колективи, які прикрасять своєю участю дійство на сцені, що дасть можливість

з кожним роком розширювати цей унікальний фестиваль, наприклад, до Всеукраїнського рівня. Особливо такі фестивали потрібні молоді, так як саме в такий спосіб прадавні українські традиції продовжують жити й передаються з покоління в покоління.

Наступний п'ятий ювілейний Різдвяний Фестиваль колядок та щедрівок «Сяйво Різдва» мав би відбутися у 2023 році, але повномасштабне вторгнення російських військ в Україну принесло кровопролиття та перекреслило мрії багатьох українців.

Були великі плани щодо його проведення, Він підняв би настрій всім відвідувачам, а таланти Городнянської об'єднаної територіальної громади і сусідніх громад показали б, що Україна це співуча країна, і традиції, які започаткували наші пращури, бабусі, дідусі продовжуються та передаються нащадкам із покоління в покоління.

Масові заходи під час воєнного стану можливі лише за виключних обставин і тільки за умови їх письмового погодження з військовою адміністрацією, а Городнянська ОТГ знаходиться за тридцять кілометрів від кордону з агресором.

Однак команда організаторів фестивалю не сидить склавши руки, а роблять для нашої Перемоги все можливе. З перших днів війни вони ведуть волонтерську діяльність: збирають кошти на ЗСУ, плетуть маскувальні сітки, готують смачну їжу нашим захисникам, при можливості проводять благодійні концерти та ін..

Отже, можна зробити висновок, що фестиваль «Сяйво Різдва» це невід'ємна частина культурного життя мешканців Городнянського ОТГ Чернігівського району Чернігівської області. Цей масовий культурно-мистецький захід сьогодні є справді «джерелом свята», оскільки приносить відвідувачам радість та культурний відпочинку. Під час таких свят створюється казкова атмосфера, що приваблює гостей з інших міст та навіть країн.

Список використаних джерел

1. Вікіпедія – вільна енциклопедія. Фестиваль. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Фестиваль> (дата звернення: 12.11.2022).
2. Городнянська міська рада. Комунальний заклад «Міський будинок культури» Городнянської міської ради. URL: <https://gormr.gov.ua/viddil-kultury-sim-yi-molodi-ta-sportu/komunalnyj-zaklad-miskyj-budynok-kultury-gorodnyanskoyi-miskoyi-rady/> (дата звернення: 12.11.2022).
3. Городнянська міська рада. Новини. URL: <https://gormr.gov.ua/cat/c37-novini/> (дата звернення: 12.11.2022).
4. Городнянська міська рада. Сяйво Різдва. URL: <https://gormr.gov.ua/syajvo-rizdva/> (дата звернення: 12.11.2022).